

دانشکده داروسازی - گروه فارماکوگنوزی

نام درس: فارما کوگنوزی ۲-نظری	تعداد واحد: ۳ واحد نظری
مقطع: دکتر داروسازی	مدت زمان ارائه درس: ۵۱ ساعت
پیش نیاز: فارماکوگنوزی ۱	
مسول برنامه: مدیر گروه فارماکوگنوزی	
تدوین کننده: دکتر محقق زاده (۱/۳) - دکتر معین (۱/۳) - دکتر قاسمی (۱/۳)	
تاریخ تدوین: نیمسال اول ۸۸-۸۹	

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد:

- ۱- آشنایی با مواد طبیعی از دسته گلیکوزیدها
- ۲- آشنایی با مواد طبیعی از دسته اسانسها
- ۳- آشنائی با مواد طبیعی از دسته رزین ها
- ۴- آشنائی با مواد طبیعی از دسته ترپنوئیدها و استروئیدها
- ۵- آشنایی با مواد طبیعی دسته لیگنانها و لیگنین ها
- ۶- آشنایی با مواد طبیعی از دسته تانن ها
- ۷- آشنایی با آلكالوئیدها

هدف کلی:

۱- آشنایی با مواد طبیعی از دسته گلیکوزیدها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۱ ۶ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیایی گلیکوزیدها از جمله:
- ۱ ۴ فلاونوئیدها
- ۱ ۳ ساپونین ها
- ۱ ۴ آنتراکینون ها
- ۱ ۵ گلیکوزید های قلبی
- ۱ ۶ کومارین ها
- ۱ ۷ سیانوژنتیک گلیکوزیدها
- ۱ ۸ گلوکز اینولات ها
- ۱ ۹ فنل گلیکوزیدها
- ۱ ۱۰ الکل گلیکوزیدها
- ۱-۱۱ آلدئید گلیکوزیدها
- ۱-۱۲ برخی گیاهان دارویی حاوی گلیکوزیدها

هدف کلی:

۲- آشنایی با مواد طبیعی از دسته اسانسها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۲ ۶ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیایی اسانسها از جمله:
- ۲ ۴ فنیل پروپان ها
- ۲ ۳ ربور هیدراتها
- ۲ ۴ الکل ها
- ۲ ۵ اترها
- ۲ ۶ اکسیدها
- ۲ ۷ آلدئید ها
- ۲ ۸ کتونها
- ۲ ۹ استرها
- ۲ ۱۰ متفرقه
- ۲ ۱۶ برخی گیاهان دارویی حاوی اسانس ها

هدف کلی:

۳- آشنائی با مواد طبیعی از دسته رزین ها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

۳ ۱ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیائی رزیه ها از جمله :

۳ ۲ اولتورزین ها

۳ ۳ گم رزین ها

۳ ۴ بالزام ها

۳ ۵ اولئوگم رزین ها

۳ ۶ برخی از گیاهان دارویی حاوی رزین ها

هدف کلی:

۴- آشنائی با مواد طبیعی از دسته ترپنوئیدها و استروئیدها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

۴ ۱ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیایی ترپنوئیدها از جمله :

۴ ۲ همی ترپنوئیدها

۴ ۳ منوترپنوئیدها

۴ ۴ سزکویی ترپنوئیدها

۴ ۵ سزتر ترپنوئیدها

۴ ۶ دی ترپنوئیدها

۴ ۷ تری ترپنوئیدها

۴ ۸ آبسیک اسید

۴ ۹ ژیرلین ها

۴ ۱۰ کارتنوئیدها

۴-۱۱ برخی گیاهان حاوی ترپنوئیدها

۴-۱۲ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیایی استروئیدی ها از جمله :

۴-۱۳ ارگوستول ها

۴-۱۴ استرولها (فیتوسترولها - استگماسترول

۴-۱۵ کاردنوئیدها و بوفادنوئیدها

۴-۱۶ هورمونهای جنسی

۴-۱۷ آنکالوئیدهای استروئیدی

۴-۱۸ کلستانها

۴-۱۹ برخی گیاهان دارویی حاوی استروئیدها

هدف کلی:

۵- آشنایی با مواد طبیعی دسته لیگنانها و لیگنین ها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۵ ۱ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیائی لیگنین ها و لیگنانها
- ۵ ۴ برخی گیاهان دارویی حاوی لیگنین ها و لیگنانها

هدف کلی:

۶- آشنایی با مواد طبیعی از دسته تانن ها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند

- ۶-۱ کلیات، اثرات درمانی، موارد مصرف و ساختمان شیمیائی تانن ها
- ۶-۲ کاتشین تانن ها
- ۶-۳ پیروگالول تانن ها
- ۶-۴ برخی گیاهان دارویی حاوی تانن ها

هدف کلی:

۷- آشنایی با آلکالوئیدها

اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- ۷ ۱ تاریخچه
- ۷ ۴ نامگذاری
- ۷ ۳ خصوصیات فیزیکی و شیمیایی
- ۷ ۴ خواص فارماکولوژیک
- ۷ ۵ مسیرهای بیوسنتز
- ۷ ۶ روشهای جداسازی و استخراج و خالص سازی
- ۷ ۷ طبقه بندی آلکالوئیدها
- ۷ ۸ معرفی آلکالوئیدهای دارویی

روش آموزش:

ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی

شرایط اجرا

امکانات آموزشی:

- اسلاید
- ویدئوپروژکتور
- کامپیوتر
- اورهد

آموزش دهنده:

دکتر یونس قاسمی

منابع اصلی درسی:

- 1- Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996).
- 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).

ارزشیابی:

نحوه ارزشیابی :

٪۳۰	(۱) تستی
٪۶۰	(۲) تشریحی
٪۱۰	(۳) ترجمه مقاله

نحوه محاسبه نمره کل:

▪ نمره کل از ۲۰ میباشد

مقررات:

- (۱) حداقل نمره قبولی ۱۲
- (۲) میزان غیبت مجاز در کلاس حداکثر ۴/۱۷ کل جلسات (با تشخیص استاد)

جدول زمانبندی درس فارماکونوزی نظری ۲

سرفصل مطالب	ساعت ارایه	نحوه ارایه	منابع درسی	امکانات مورد نیاز	روش ارزشیابی
آشنایی با مواد طبیعی از دسته گلیکوزیدها	۱۲	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	1- Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	اسلاید ویدئوپروژکتور کامپیوتر اورهد	تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ ترجمه ٪۱۰ مقاله
آشنایی با مواد طبیعی از دسته اسانسها	۶	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	1- Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	اسلاید ویدئوپروژکتور کامپیوتر اورهد	تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ ترجمه ٪۱۰ مقاله
آشنائی با مواد طبیعی از دسته رزین ها	۴	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	اسلاید ویدئوپروژکتور کامپیوتر اورهد	تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ ترجمه ٪۱۰ مقاله
آشنائی با مواد طبیعی از دسته ترپنوئیدها و استروئیدها	۴	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	- اسلاید - ویدئوپروژکتور - کامپیوتر - اورهد	تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ ترجمه ٪۱۰ مقاله

روش ارزشیابی	امکانات مورد نیاز	منابع درسی	نحوه آرایه	ساعت آرایه	سرفصل مطالب
تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ مقاله ترجمه ٪۱۰	اسلاید - ویدئوپروژکتور - کامپیوتر - اورهد -	Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	۳	- آشنایی با مواد طبیعی دسته لیگنانها و لیگنین ها
تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ مقاله ترجمه ٪۱۰	اسلاید - ویدئوپروژکتور - کامپیوتر - اورهد -	Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	۳	- آشنایی با مواد طبیعی از دسته تانن ها
تستی ٪۳۰ تشریحی ٪۶۰ مقاله ترجمه ٪۱۰	اسلاید - ویدئوپروژکتور - کامپیوتر - اورهد -	Robbers, J.E., Speedie, M.K. and Tyler V.E.: Pharmacognosy and Pharmacobiotechnology Williams & Williams, Baltimore (1996). 2- Evans, W.C.: Trease and Evan' s Pharmacognosy, W.B Saunders Co, London(1996).	سخنرانی- ارائه سمینار دانشجویی - پرسش و پاسخ گروهی	۱۴	آشنایی با آلکالوئیدها